

NORSK
KOMMUNAL-
TEKNISK
FORENING

2016

Årsrapport, regnskap og revisjonsberetning

INNHOLDSFORTEGNELSE

Utfordringer	4
Om foreningen	4
Visjon	4
Formål.....	4
Verdigrunnlag	5
Organisering	5
Årsberetning.....	7
Kjerneområder	7
Produkter.....	7
Medlemsutvikling	8
Kommunaltekniske fagdager og årsmøtet	9
Hovedstyret	10
NKF bygg og eiendom	11
NKF byggesak.....	13
NKF plan og miljø.....	16
NKF veg og trafikk.....	17
NKF infrastruktur	19
Tidsskriftet Kommunalteknikk.....	20
Nettstedene.....	21
Messen Miljø & Teknikk	22
Prosjekter og nye tiltak.....	23
Byggesak	23
Bygg og eiendom	24
Infrastruktur i grunn / vann og avløp	26

Tverrfaglig.....	26
Oppdragsavtaler	28
Samarbeid nasjonalt.....	28
Internasjonalt samarbeid	28
Annet.....	29
Kommentarer til regnskapet og grunnlaget for fortsatt drift.....	30
Resultatregnskap.....	31
Balanse	32
Noter til regnskapet	34
Revisors beretning.....	37

HOVEDSTYRETS ÅRSRAPPORT OG REGNSKAP 2016

UTFORDRINGER

Foreningens største utfordringer i 2016 var:

- Et stort antall kurs og konferanser
- Handlingsplan for nettverkene
- Kommunaltekniske fagdager 2016 med årsmøte
- Messen Miljø & Teknikk 2016
- Høringsversjon av NKFs strategiplan 2017-20
- Høringsversjon av Regler og retningslinjer for valg og styrearbeid

OM FORENINGEN

Norsk Kommunalteknisk Forening (NKF) er en ideell organisasjon som primært formidler kunnskap innenfor de kommunaltekniske fagområdene.

Hovedaktivitetene er informasjon og kunnskapsformidling gjennom foreningens tidsskrift, nettsted, diskusjonsforum, faglige nettverksgrupper, kurs og konferanser i regi av fagfora og regionalavdelinger og gjennom messen Miljø & Teknikk.

NKF samarbeider med organisasjoner, departementer og direktorater på de kommunaltekniske områdene.

VISJON

NKF – Kunnskapsdeling for et bedre samfunn.

FORMÅL

NKF er den ledende og samlende forening for alle som arbeider innen kommunaltekniske fag. NKF har bred tilslutning fra enkeltpersoner, virksomheter og foreninger som arbeider innen disse fagområdene.

NKF står for faglig og personlig utvikling og støtte, og er talerør for kommunaltekniske virksomheter.

NKFs foreningsidé oppnås gjennom å arbeide med spørsmål og oppgaver knyttet til våre omgivelser som arena for sosiale og kulturelle aktiviteter, vårt fysiske miljø som naturforekomster og ressursgrunnlag, samt vår regionale infrastruktur som forutsetning for bosetning og næringsvirksomhet.

VERDIGRUNNLAG

NKFs virksomhet bygger på åpenhet og ærlighet i deling av kunnskap gjennom etiske og miljøbevisste handlinger.

ORGANISERING

Medlemskap

Alle som ønsker det kan bli medlem, både enkeltpersoner og virksomheter som arbeider innen foreningens virksomhetsområde.

Årsmøtet

Årsmøtet er foreningens høyeste organ. Alle medlemmer kan være representert med personlig fremmøte. Ordinært årsmøte avholdes hvert annet år innen 15. september.

Det siste årsmøtet ble arrangert 20. april 2016.

Hovedstyret

Hovedstyret har ansvar for koordinering og drift av virksomheten, og er foreningens øverste myndighet mellom årsmøtene.

Fagfora

Fagfora har egne styrever.

Foreningen har følgende fagfora:

- NKF bygg og eiendom
- NKF byggesak
- NKF infrastruktur
- NKF plan og miljø
- NKF veg og trafikk

Regionalavdelinger

Regionalavdelingene ble lagt ned på årsmøtet 20.04.16.

Leder- og samhandlingsmøtet

Leder- og samhandlingsmøtet har oppgaver innen strategi og koordinering. Hovedstyret, lederne og nestlederne for fagfora og regionalavdelinger, samt administrasjonen, stiller på møtene.

Administrasjonen

Administrasjonen har ansvaret for den daglige driften, og har kontorlokaler i Borggata 1, Oslo.

Ved utgangen av 2016 består administrasjonen av:

Tittel	Navn	Rolle/oppgaver
Direktør	Torbjørn Vinje	Overordnet ansvar for administrasjon og økonomi, personalledelse, sekretær for hovedstyret, daglig leder for Forum for offentlig service, prosjektleder for Miljø & Teknikk 2016.
Rådgiver	Aslaug Koksvik	Stedfortreder for direktør, redaktør for tidsskriftet Kommunalteknikk og nettstedene kommunalteknikk.no og nkfnett.no, ansvar for markedsføring og profilering. Sekretær for NKF byggesak.
Rådgiver	Kjersti Larsstuen	Nettverkene i NKF byggesak.
Rådgiver	Elisabeth Leikanger	Sekretær for NKF bygg og eiendom.
Rådgiver	Fredrik Horjen	Engasjement i 2016 som prosjektleder for Handlingsplan for nettverkene.
Første-konsulent	Andreas Birkeland	Sekretær for NKF infrastruktur og NKF veg og trafikk, prosjektmedarbeider for Forum for offentlig service, økonomiansvar
Første-konsulent	Sindre Haarr	Sekretær for NKF plan og miljø, ungdoms- og medlemsansvar, IKT-ansvar, kursadministrasjon og kontoradministrative oppgaver
Administrasjonssekretær	Inger Godvik Moen	Kursadministrasjon og kontoradministrative oppgaver.
Regnskapsmedarbeider	Lise Vitsø	Begynte 01.12.16. Bilagsregistrering, fakturering med mer.

Det ble utført 6,63 årsverk i 2016.

Kontaktinformasjon

Norsk Kommunalteknisk Forening
 Borggata 1
 0650 Oslo

E-post: nkf@kommunalteknikk.no
 Nettsted: kommunalteknikk.no
 Facebook: facebook.com/Kommunalteknikk
 Twitter: twitter.com/kommunalteknikk
 Sentralbord: 22 04 81 40

ÅRSBERETNING

KJERNEOMRÅDER

NKF arbeider innenfor alle kommunaltekniske fagområder, og har spesiell fokus på fem kjerneområder:

1. Bygg og eiendom
2. Byggesak
3. Plan og miljø
4. Infrastruktur i grunn / vann og avløp
5. Veg og uteområder

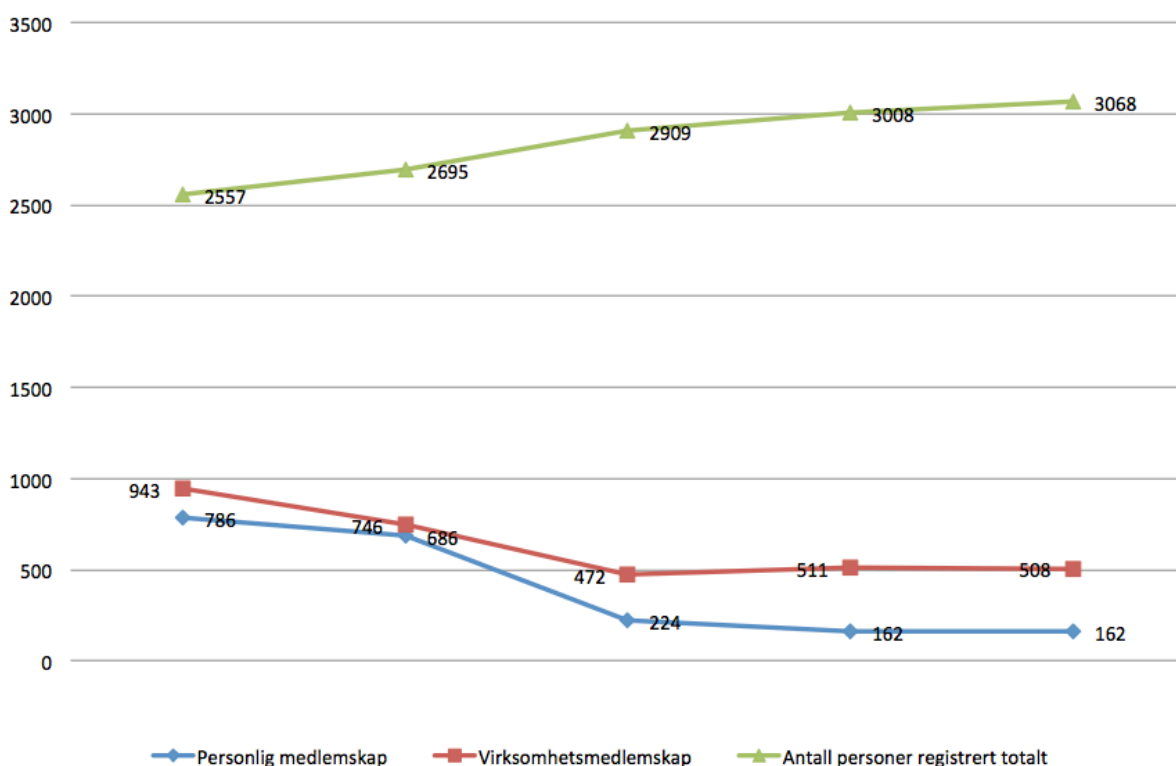
PRODUKTER

NKF tilbyr en rekke produkter innen kjerneområdene:

- **Kurs og konferanser:** Det deltok 2221 personer på kurs og konferanser i 2016.
- **Faglige nettverksgrupper:** Det er 909 kommunale organisasjonsenheter som deltar i faglige nettverksgrupper. Hver enhet stiller med det ønskede antall personer. Deltakerne deler erfaringer og løser felles utfordringer. Foreningen har grupper innen bygg og eiendom, byggesak, plan og miljø, vann og avløp, veg og trafikk.
- **Tidsskriftet Kommunalteknikk:** Tidsskriftet har 10 utgaver og 18 000 lesere pr år.
- **Temahefter:** NKF har gjennom mange år utarbeidet temahefter innen kjerneområdene.
- **kommunalteknikk.no:** Fagstoff, kurs og konferanser legges ut løpende. Nyhetsbrev sendes ut hver uke.
- **nkfnett.no:** Diskusjonsforumet har 2 855 registrerte brukere.
- **ikbygg.no:** Internkontrollsystem for bygg og eiendom, med 130 kommuner som abonnenter, og omkring 15 000 bygg registrert.
- **Miljø & Teknikk:** Messen gjennomføres hvert 3. år; i 2016 var det 125 utstillere og 2 255 besøkende.

MEDLEMSUTVIKLING

Medlemsutvikling i NKF 2012-16

Årsaken til den sterke nedgangen fra 2013 til 2014 var overgangen til ny medlemsmodell. Hver kommune eller firma har nå ett medlemskap, og registrerer det ønskede antall personer på medlemskapet. Det har også vært relativt vanlig at kommuner har betalt for personlige medlemskap. Disse er nå registrert på virksomhetene.

Medlemsutviklingen er stabil fra 2015 til 2016. Av de 508 virksomhetsmedlemmene er 396 kommuner. Totalt er det registrert 3068 personer på personlige og på virksomhetsmedlemskap, en økning på 60.

KOMMUNALTEKNISKE FAGDAGER OG ÅRSMØTET

Kommunaltekniske fagdager (NKF-dagene) er foreningens hovedarrangement hvert andre år. NKFs årsmøte avholdes under dagene. Det legges vekt på å tilby gode faglige arrangement og sosiale aktiviteter for både medlemmer og andre som er interesserte i de kommunaltekniske fagområdene.

Dagene ble sist arrangert 19.-21.04 på Fornebu, Bærum, med årsmøte 20.04. Arrangementet var parallelt med messen Miljø & Teknikk på Telenor Arena. Det var i alt 121 deltakere.

De neste Kommunaltekniske fagdager er i 2018. Sted og dato er ikke bestemt.

HOVEDSTYRET

Etter årsmøtet 20. april 2016 består hovedstyret av:

Styreleder	Ole Johan Krog	regionleder, Ø. M. Fjeld AS
Nestleder	Ann-May Berg	avdelingsingeniør, Vann og avløp, Tromsø kommune
Medlem	Tore Justad	Tore Justad Rådgivning
Medlem	Cathrine Quille Hjerpsted	enhetsleder, Larvik kommune
Medlem	Øystein Håvarstein	driftssjef kommune VA, IVAR IKS
Varamedlem	Malvin Bjorøy	teknisk sjef, Karmøy kommune
Varamedlem	Iren Meli Lundby	jurist, Kommunalteknikk, Asker kommune

Torbjørn Vinje, direktør i NKF, er sekretær for hovedstyret.

Hovedstyret gjennomførte ni styremøter i 2016. Sentrale saker/oppgaver:

- Revisjon av samarbeidsavtalen med KS
- Planlegge og gjennomføre leder- og samhandlingsmøtet
- Utarbeide statutter for NKFs utviklingsfond
- Utrede regionalavdelingenes framtid
- Planlegge og gjennomføre Kommunaltekniske fagdager
- Planlegge og gjennomføre årsmøtet
- Kåre årets kommunaltekniker
- Planlegge og gjennomføre messen Miljø & Teknikk
- Overta eierskapet for Miljø & Teknikk
- Økonomioppfølging
- Følge opp saker fra fagfora og regionalavdelinger
- Følge opp handlingsplan for nettverkene, spesielt NKF prosjektstøtte ved investeringsprosjekter - forprosjekt
- Gjennomgå og vedta NKFs lønns- og personalpolitikk
- Vurdere det internasjonale samarbeidet
- Artikler til tidsskriftet Kommunalteknikk
- Utarbeide aktivitetsplan og budsjett for hovedstyret for 2017
- Planlegge og gjennomføre budsjettkonferansen
- Vedta budsjettet for 2017
- Utrede regler og retningslinjer for valg og styrearbeid, høringsversjon
- Utarbeide strategiplanen 2017-20, høringsversjon

NKF BYGG OG EIENDOM

NKF bygg og eiendom hadde årsmøte 20. april 2016. Etter dette består styret av:

Styreleder	Jan-Egil Clausen	seksjonsleder, EBY, Oslo kommune
Nestleder	Anne Aaker	direktør Trondheim eiendom, Trondheim kommune
Medlem	Torfinn Myklebust	prosjektleder, Eid kommune
Medlem	Arvid Tangerås	prosjektleder, Etat for utbygging, Bergen kommune
Varamedlem	Håvard Heistad	enhetsleder bygg og eiendom, Levanger kommune
Varamedlem	Rigmor Endresen	Virksomhetsleder kommunale bygg, Alta kommune
Varamedlem	Kine Paola Sæter	eiendomsforvalter, Orkdal kommune

Elisabeth Leikanger, rådgiver i NKF, er sekretær for NKF bygg og eiendom.

I 2016 har forumets styre bidratt til oppfølging av foreningens strategiplan, i tillegg til å utarbeide aktivitetsplan med tilhørende budsjett. Det er avholdt 5 styremøter, og totalt er 32 saker behandlet.

Sentrale saker/oppgaver:

- Utvikle nettverksvirksomheten
- Utvikling og gjennomføring av en rekke kurs og konferanser
- Prosjektvirksomhet og nye tiltak som NKF prosjektstøtte
- Videreutvikling av ikbygg.no, herunder tilstandsbarometer og risikomatrise
- Deltagelse i 6 av Standard Norges-komiteer

Nettverksvirksomheten

Forumet har ved utgangen av året 425 kommunale organisasjonsheter med i 44 aktive nettverksgrupper. Det er etablert nettverk i samtlige av landets fylker. Gruppene sorterer under følgende fagområder: Renhold, forvaltning og driftsledelse, prosjektledelse, miljø og energi, og boligforvaltning. For de største kommunene er det etablert egne Storbygrupper for eiendomssjefene, prosjektledere, og miljø og energi.

Satsningen på etablering av regionale nettverk innen renhold og boligforvaltning fortsetter.

I Hedmark/Oppland, Agder, Vestfold og Nordland har det vært avholdt oppstartsmøter med tanke på etablering i 2017. Det er så langt etablert bolignettverk i Buskerud, Akershus, Nordland, Rogaland, Trøndelag og Finnmark.

Samarbeid

Forumet samarbeider med KS, Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), Direktoratet for byggkvalitet (DiBK), Husbanken og Entreprenørforeningen Bygg og Anlegg (EBA) og KLP Skadeforsikring AS.

Se Bygg og eiendom, s 24.

Arrangementer i 2016

Arrangementets navn	Sted og tid	Deltakere	Merknader
Teknisk og kjemisk drift av svømmebasseng	Asker 13. januar	15	
Renhold av offentlige bad og svømmehaller	Asker 13. januar	8	
Teknisk og kjemisk drift av svømmebasseng	Eigersund 27. januar	33	
Renhold av offentlige bad og svømmehaller	Eigersund 27. januar	27	
Boliger for fremtiden 2016	Oslo 3. februar	106	
GOD off prosjektledelse og LCC i praksis	Oslo 9. februar	83	
Slik får du kontroll på risikoen i utleieboligene dine	Oslo 9. mars	48	Samarb KLP
Teamledelse (renhold) Del 1	Mosjøen 9. mars	15	
Smittevern / Hygiene	Mosjøen 10. mars	33	
Teamledelse (renhold) Del 2	Oslo 31 mars	9	
Kommunaltekniske fagdager	Bærum 19. – 20. april	30	
Slik får du kontroll på risikoen i utleieboligene dine	Bodø, 12. mai	31	Samarb KLP
Kurs i byggherreforskriften	Oslo, 2. juni	10	
Teamledelse (renhold) Del 2	Mosjøen, 2. juni	16	
Teamledelse (renhold) Del 1	Jølster, 8. juni	16	
Smittevern / Hygiene	Jølster, 9. juni	9	
Slik får du kontroll på risikoen i utleieboligene dine	Sola, 8. juni	29	Samarb KLP
Teamledelse (renhold) Del 2	Drammen 16. juni	9	
Teamledelse (renhold) Del 2	Jølster, 7. september	7	
Kvalitetsstyrt renhold NS Insta 800	Jølster, 17. september		
Teknisk og kjemisk drift av svømmebasseng	Brumunddal, 13. september	27	
Jobb smartere 2016	Oslo-Kiel 25.-26. oktober	263	
Bygg- og anleggsanskaffelser 2016	Oslo, 2. november	106	Samarb. Difi og EBA
Renhold av offentlige bad og svømmehaller	Hamar, 15 november	38	
IK-BYGG -konferansen	Oslo, 22. - 23. november	140	
Innføringskurs IK-BYGG	Gjennomført i 14 kommuner	150	Gjennomføres på forespørsel
	Totalt	1258	

NKF BYGGESAK

NKF byggesak hadde årsmøte 8. februar 2016. Etter dette har styret bestått av:

Styreleder	Elisabeth Kynbråten	byutviklingssjef, Haugesund kommune
Nestleder	Tor K. Hegle	plan- og bygningsjef, Lindås kommune
Medlem	Laila Falck	byggesakssjef, Tromsø kommune
Medlem	Eilert Eilertsen	advokat, Byadvokaten Fredrikstad
Medlem	Malvin Bjørøy	teknisk sjef, Karmøy kommune
Varamedlem	Mette Cecilie N. Brox	byggesaksjef, Sandnes kommune
Varamedlem	Venke Moe	plan- og bygningsjef Kristiansand kommune

Aslaug Koksvik, rådgiver i NKFs administrasjon, er sekretær for NKF byggesak. Kjersti Larsstuen har jobbet med nettverk i byggesak.

Det har vært avholdt ni styremøter i 2016; ett styreseminar og åtte styremøter. Styreseminaret ble gjennomført 6.-7. februar i Tromsø i forkant av Tromsøkonferansen 2016.

I tillegg har styret fungert som styringsgruppe for to prosjekter:

- Revisjon av Eksempelsamlingen - Tekniske krav ved tiltak på eksisterende bygg
- Nasjonalt tilsynsprosjekt

CEBC

Styret var representert ved nestleder Tor Hegle i Consortium of European Building Control (CEBC) sitt møte i Rotterdam i mai, og i Riga i november. CEBC arbeider med et prosjekt med en undersøkelse der en vil sammenligne de offentlige byggesak/bygningskontroll-systemene i Europa. Prosjektet blir ledet av Dr. Rainer Mikulits fra Østerrike. DiBK v/Olav Berge og NKF Byggesak v/Tor Hegle har samarbeidet om de norske innspillene til prosjektet.

Sentrale oppgaver:

- Utvikle nettverksvirksomheten og samarbeidet med nettverksgruppene ved overgang til ny modell og skaffe kvalifiserte nettverkssekretærer
- Utvikling og gjennomføring av kurs og konferanser
- Utvikle og revidere temastoff
- Arbeide med høringsuttalelser
- Revisjon av Eksempelsamling, Tekniske krav ved tiltak i eksisterende bygg. Arbeidet ble ferdig i oktober 2016
- Nasjonal tilsynsgruppe har arbeidet frem et utfordringsnotat som blant annet er brukt til å søke finansiell støtte hos DiBK for å utvikle tilsynsarbeidet i kommunene. Vi fikk innvilget kr 300 tusen i 2016. Arbeidet videreføres i 2017.

Nettverksvirksomheten

Forumet organiserer 263 kommuner i 33 nettverksgrupper, hvorav det fortsatt er noen uavklarte. I hver gruppe deltar 4-14 kommuner, og kommunene kan ha mange saksbehandlere/ledere med på møtene. Det er fortsatt varierende aktivitet i en del av gruppene. Profesjonalisering av nettverkene er fortsatt under arbeid som følge av ny medlemsstruktur og ny ordning for nettverksdeltakelse.

Ved utgangen av 2016 var det 11 grupper som hadde gjort avtale om nettverkssekretær fra NKF. Det var også tre – til fire grupper som nå kan tenke seg å gå over til ny modell. Utfordringen er at vi pr i dag har problemer med å skaffe kvalifiserte nettverkssekretærer. Vi har besøkt og har under arbeid etablering/reetablering av 4 nye grupper. Mange av gruppene er små og avventende i forhold til ny modell. For NKF byggesak har det vært vanskelig å skaffe kvalifiserte nettverkssekretærer til gruppene. Flere grupper fortsetter derfor med gammel modell, men med ny deltakerbetaling, men ingen møteavgift.

Pr utgangen av 2016 hadde NKF byggesak to nettverkssekretærer: Bjørg Kristin Langnes og Heidi Dyrøy.

Det ble arrangert nettverkssamling i Stavanger 18.-20. september 2016. Koordinatorene ble invitert til faglig og sosialt opplegg over to dager.

Temastoff

Det har vært leid inn hjelp til å revidere en stor del av temastoffet til NKF byggesak. Om lag halvparten ble revidert i løpet av 2012 og 2013. Revisjonen fortsatte i 2014, 2015 og 2016. NKF byggesak har også utviklet 22 informasjonsark både på bokmål og nynorsk som også må revideres hver gang det er endringer i lov- og forskriftsverk. 12 av disse arkene ble frikjøpt av DiBK i ett år fra 1. juli 2015 og frikjøpt ytterligere ett år fra 2016 til 2017. Disse ligger ute på DiBK sin hjemmeside, og kan lenkes til eller lastes gratis ned av kommunene eller andre interesserte.

Stadig nye lovendringer krever oppdateringer og revisjon av temapakker, informasjonsark, maler og andre hjelpemidler.

Temaene i 2016 var:

- Informasjonsark – bokmål og nynorsk
- Strandsonen
- Maler
- Klimaendringer og utbyggig i fareområder - PPT
- Estetikk
- Eksempelsamling - tekniske krav ved tiltak i eksisterende bygg
- Eksempelsamling
- Byggavfall
- Asylmottak
- Ansvarsrett - PPT

Samarbeid

NKF byggesak har i 2016 samarbeidet med Direktoratet for byggkvalitet (DiBK), Norsk Stålforbund og KS.

DiBK: De vil delta på nettverksmøtene, og det er laget en plan sammen med nettverkssekretærene om når, hvor og hvilke tema DiBK skal bidra med. Besøk fra DiBK er etterspurt av kommunene.

Norsk Stålforbund: Samarbeid om kurs i produkttilsyn.

KS: Samarbeid om kurs i digitalisering av byggesaksbehandlingen. NKF byggesak er arrangør, og KS står for innhold sammen med DiBK.

Høringer

NKF byggesak har svart på en høringsuttalelser i 2016: *Organisering av eiendomsoppmåling, forslag til endring i Matrikkellova*. Rådgiver for NKF byggesak har deltatt på høringsmøte for TEK 17 hvor høringsforslaget ble presentert av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og Direktoratet for byggkvalitet (DiBK). Høringsfrist 10.02.17.

Arrangementer i 2016

Arrangementets navn	Sted og tid	Antall deltakere	Merknader Totalt deltakere
Plan- og byggesaksseminar	Tromsø, 8.-9. februar	174	I samarbeid med NKF plan og miljø
Kurs Nye byggeregler KTF 2016	Oslo, 2. Mars Oslo 20. april	32 25	Byggesak sesjon på KTF 2016
Fagkonferanse DFDS	Oslo/DFDS 29-31 august	179	I samarbeid med NKF plan og miljø og NKF infrastruktur
Kurs i Utbyggingsavtaler	Oslo 31. august	35	
Kurs i produkttilsyn	6. september	115	Kurs i samarbeid med Norsk Stålforbund
Nettverkssamling – kurs i Eksempelsamling	Stavanger 18 – 20 september	20	Eget arrangement over to/tre dager for koordinatorene
Kurs i Tiltak på eksisterende bygg.	Ålesund 25. nov Bærum 28. nov	20 30	
Totalt		630	

Styremedlemmene er selv foredragsholdere på en/flere seksjoner på konferansene forumet avholder.

NKF byggesak har vært representert på Byggesaksdagene 2016 med stand. DiBK er arrangør av denne årlige konferansen. Det ble formidlet informasjon om Eksempelsamling og kursvirksomhet på standen.

NKF PLAN OG MILJØ

NKF plan og miljø hadde siste årsmøte 11. mars 2016. Ingvil Aarholt Hegna og Petter Wiberg ble valgt inn i styret. Etter dette består styret av:

Styreleder	Ståle Undheim	plan- og bygningsjef, Sola kommune
Nestleder	Tone Hammer	arealplanlegger, Tromsø kommune
Medlem	Eva Spirdal-Jacobsen	sivilarkitekt, eget firma
Medlem	Hallgeir Strifeldt	leder planavdelingen, Alta kommune
Medlem	Ragna Fagerli	sivilarkitekt, Trondheim kommune
Varamedlem	Ingvil Aarholt Hegna	sivilarkitekt, DOGA
Varamedlem	Petter Wiberg	plansjef, Bergen kommune

Aslaug Koksvik, rådgiver i NKFs administrasjon, var sekretær for NKF plan og miljø frem til 31. august 2016. Sindre Haarr, førstekonsulent i NKFs administrasjon, tok fra 31. august over som sekretær for NKF plan og miljø.

Styret har avholdt 8 styremøter hvorav 6 har vært telefonmøter og 2 har vært styreseminar.

Det første styreseminaret ble gjennomført 6.-7. februar i Tromsø i forbindelse med Tromsøkonferansen. Det andre styreseminaret var i forbindelse med studietur til Odense i Danmark 13. juni.

Blant forumets aktiviteter og oppgaver i 2016 kan nevnes:

- Planlegging og gjennomføring av to fagkonferanser innen plan- og byggesak.
- Revidering av foredragene til innføringskurset i plansaksbehandling som kjøres to ganger årlig.
- Arbeid med høringsuttalelser.
- Artikler i tidsskriftet Kommunalteknikk.
- Studietur til Odense.
- Oppretting av 2 nettverk med til sammen 16 kommuner: Finnmark og Osloregionen.

Arrangementer i 2016

Arrangementets navn	Sted og tid	Antall deltakere	Merknader
Plan- og byggesaksseminar	Tromsø, februar	174	I samarbeid med NKF byggesak
Fagkonferansen plan- og byggesak	DFDS, august	179	I samarbeid med NKF plan og miljø og NKF infrastruktur
Totalt		335	

NKF VEG OG TRAFIKK

Det siste årsmøtet ble gjennomført i mars 2016. Etter dette består styret av:

Styreleder	Øyvind Hardeland	leder veg vedlikehold, Kvinnherad kommune
Nestleder	Hans Ivar Stormo	fagleder bydrift, Grimstad kommune
Medlem	Harry Halland	leder veg og VA, Verdal kommune
Medlem	Ivar Lillery	avdelingeniør, Orkdal kommune
Medlem	Hildebjørg Fludal	leder veg og VA, Vindafjord kommune
Varamedlem	Truls Rieger	avdelingsleder vei, Drammen kommune
Varamedlem	Øivind Brynildsen	ingeniør vei, Sarpsborg kommune

Andreas Birkeland, førstekonsulent i NKFs administrasjon, er sekretær for NKF veg og trafikk.

Det har blitt avholdt ni styremøter i 2016. Ett møte i forbindelse med nettverksamling/-Kommuneveg dagene i Ålesund, ett i Ålesund under befarings av konferansehotellet samt syv telefonmøter.

Det ble holdt kurs i *Bruk av NVDB i kommunene* i Oslo/Gardermoen og Trondheim. Det var til sammen 20 deltakere på kurset i 2016. Kurs i *Hovedplan veg* samlet 11 deltakere. *Kommuneveg dagene* samlet 120 personer i Ålesund og årets nykommer på kurstilbudet var *Veglysforsvaltern 2016* som samlet 59 personer på Gardermoen.

Nettverksgrupper

Forumets nettverksvirksomhet startet i 2008. Ved slutten av 2016 er 14 grupper aktive med til sammen 158 kommuner. Det ble etablert ny nettverksgruppe i Troms og Finnmark høsten 2016 med første ordinære driftsmøte våren 2017.

Forumet har en viktig rolle i å skape et positivt engasjement og medvirke til samhandling mellom kommunene innen fagområdet. Nettverksgrupper er et satsningsområde for forumet.

Samarbeid

Forumet samarbeider med Vegforum for byer og tettsteder (VBT), er medlem i Nordisk vegforum og deltar på møter i gruppen Bransjenettverk vinterdrift.

NKF veg og trafikk samarbeider med VBT (Vegforum for byer og tettsteder) om siden vegjus.no, og mye av høsten har gått med til å planlegge den nye konferansen vegjus.no som blir arrangert januar 2017. NKF veg og trafikk deltok på VBTs årsmøte på Gardermoen som invitert gjest.

Arrangementer i 2016

Arrangementets navn	Sted og tid	Antall deltakere	Merknader
NVDB innføringskurs + videregående kurs	Gardermoen 16. – 17.februar	10	
NVDB som grunnlag for «hovedplan veg» + Utforming av «hovedplan veg»	Oslo, 30. – 31. mars	11	
NVDB innføringskurs + videregående kurs	Trondheim, 16. – 17. August	10	
Kommunevegdagene 2016	Ålesund, 23. – 25. mai	120	
Veglysførvaltern 2016	Gardermoen, 28. november	59	
	Totalt	210	

NKF INFRASTRUKTUR

Det siste årsmøtet ble gjennomført i mars 2016. Forumet har i tillegg fått inn 2 nye vara i løpet av året. Etter dette består styret av:

Styreleder	Bjørn Egil Olsen	leder samferdsel, Veg, Askøy kommune
Nestleder	Kari M. Skårset	Vann og avløp, Lillehammer kommune
Medlem	Terje Strøm	Daglig leder, BIR nett AS
Medlem	Sissel Enodd	Planlegger, Multiconsult / Plankontoret
Medlem	Iren Meli Lundby	Jurist, Kommunalteknisk avdeling, Asker kommune
Varamedlem	Anders N. Larsen	Byggesaksbehandler, Steinkjer kommune
Varamedlem	Jarle Krokeide	Seniorrådgiver, Tønsberg kommune

Andreas Birkeland, førstekonsulent i NKFs administrasjon, er sekretær for NKF infrastruktur.

Det har blitt avholdt åtte styremøter i 2016. Ett fysisk møte på Gardermoen i forbindelse med årsmøtet, og resten via telefon. Nettverksekretær for VA-nettverkene deltok på møtet på Gardermoen som et ledd i å bli bedre kjent med denne satsingen. Planlagt styresamling høsten 2016 ble utsatt til januar 2017 pga sparetiltak i foreningen.

NKF infrastruktur har arrangert egen sesjon på Fagkonferansen i plan- og byggesak som fant sted på DFDS Oslo-København i august. Her var tema overvann/tverrfaglig samhandling/renovasjon, og samlet 35 deltakere.

Nettverksgrupper

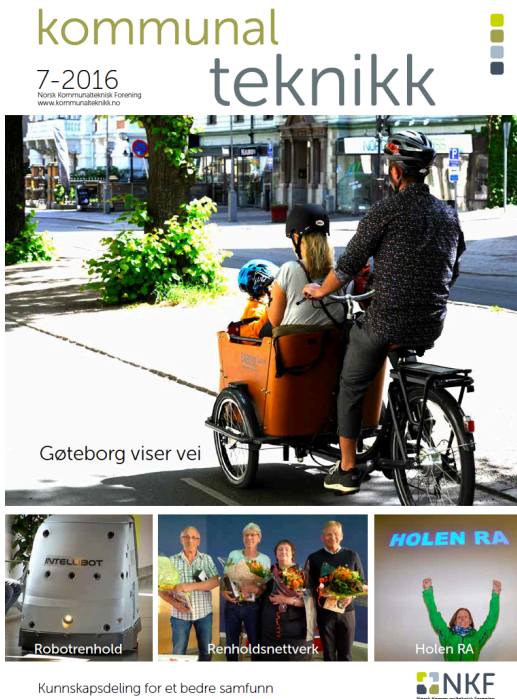
Da forumet ble startet opp ble foreningens to nettverksgrupper innen VA i Buskerud og Telemark lagt inn som en del av forumets ansvarsområde. Det er pr. 31.12.16 24 kommuner som deltar i nettverksgruppene. Forumet har prøvd å etablere et tverrfaglig ledernetverk på Søre Sunnmøre, men denne satsingen har blitt skrinlagt inntil videre.

Kontakt med andre organisasjoner

Norsk vann:

Det er etablert kontakt med Norsk vann hvor vi blant annet har ett styremedlem som nå er med i en arbeidsgruppe som jobber med Vann og Avløp i kommunal arealplanlegging.

Forumet har en viktig rolle i å skape et positivt engasjement og medvirke til samhandling på tvers av sektorer innad i kommunene.

Tidsskriftet formidler fagkunnskap og erfaringer til og mellom de som arbeider med kommunaltekniske fagområder. Hovedtyngden av artikkelforfatterne er ansatt i kommuner eller kommunale virksomheter. Tidsskriftet publiserer mer enn 100 fagartikler årlig i tillegg til annet redaksjonelt stoff, og har om lag 18 000 lesere.

Tidsskriftet er tilgjengelig i PDF-format på kommunalteknikk.no.

Kommunalteknikk har 10 utgivelser i året. Sidetallet er 56 sider.

I 2016 ble det besluttet å gå ned til 5 utgivelser av Kommunalteknikk i 2017.

Det er også besluttet å opprette et eget område på nettsidene hvor artikler publiseres løpende. Målet er å overføre en del av artiklene til nett, slik at omfanget av fagartikler opprettholdes.

Abonnement

Ved utgangen av året var det 345 betalende abonnenter i tillegg til medlemmene.

Redaksjon

Redaksjonen består av redaktør Aslaug Koksvik og ansvarlig redaktør Torbjørn Vinje.

NETTSTEDENE

Foreningen har ansvaret for to nettsteder: kommunalteknikk.no og diskusjonsforumet nkfnett.no. Annonser publiseres parallelt på begge nettsteder.

Kommunalteknikk.no

På foreningens hovednettsted Kommunalteknikk.no er hovedfokus aktuelt og nyheter, og kurs og konferanser på de fem kjerneområdene: Bygg og eiendom, byggesak, plan og miljø, vann og avløp, veg og uteområder. PDF-versjonen av tidsskriftet publiseres i sin helhet i etterkant av utgivelsene på papir.

Nettstedet har blitt oppdatert i 2016 med ny design og oppdaterte versjon av prosjekttrom.

Det sendes ut ukentlig felles nyhetsbrev; målet er minst en artikkel fra hvert kjerneområde hver uke. I tillegg ble det sendt ut målrettede nyhetsbrev med markedsføring av kurs, innkalling til årsmøter og lignende. Det er sendt ut totalt 81 nyhetsbrev i 2016.

Nkfnett.no

Diskusjonsforumet nkfnett.no har vært i drift i over 10 år. Målet med nettstedet er å dele kunnskap og erfaring gjennom spørsmål og svar-funksjonen, og ved å legge ut dokumenter av felles interesse.

Statistikk – utvikling i antall brukere								
År	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Antall brukere	2 096	2365	2470	2530	2453	2603	2772	2853

I 2016 har det vært 88 postinger av spørsmål/svar, en økning på 2 fra 2015.

Det har vært jobbet med å oppgradere tjenesten og nye sider bli lansert i slutten av 2016.

Nå med et mer brukervennlig design.

Fagområde	Antall postinger
Bygg og eiendom	41
Byggesak	23
Plan og miljø	2
Vann og avløp	12
Veg og uterområder	10

MESSEN MILJØ & TEKNIKK

Messen Miljø & Teknikk eies i fellesskap av KS Bedrift og NKF (NKF overtar eierskapet fra 2017). Arrangementet består av en fagutstilling, seminarer og konkurranser.

Messen ble gjennomført for 21. gang 19.-21. april 2016, og for andre gang på Telenor Arena. Styret har bestått av to representanter fra hver av eierne KS Bedrift og NKF:

Styreleder	Sigmund Kroslid	KS Bedrift
Nestleder	Ole Johan Krog	NKF
Styremedlem	Ann-May Berg	NKF
Styremedlem	Svein Kamfjord	KS Bedrift

Torbjørn Vinje, direktør i NKF, var prosjektleder for arrangementet.

Det var 125 utstillere og 2255 besøkende. Nærmere 1000 personer benyttet seg av det brede seminartilbudet. Det ble gjennomført tre hovedkonkurranser: Norges beste drikkevann (80 deltakende vannverk), Norges beste uterom (10 deltakere) og Norges beste kommune på eiendomsforvaltning (6 deltakere).

PROSJEKTER OG NYE TILTAK

BYGGESAK

Revisjon av Eksempelsamlingen - Tekniske krav ved tiltak på eksisterende bygg

Revisjonsgruppen har gjennomført 8 møter i 2016, og har bestått av:

Per Arne Horne	Oslo kommune
Rose Byrkjeland	DiBK
Jens Morten Søreide	Byggmesterforbundet
Per Christian Nordal	Huseiernes Landsforbund
Ketil Moe	Arkitektbedriftene
Elling Bollestad	Ringsaker kommune
Marte Boro	Riksantikvaren
Siw Rasmussen	Brannconsulting
Bjørg Kristin	Infinita, fagredaktør
Aslaug Koksvik	NKF, prosjektleder

Revidert Eksempelsamling ble lansert i oktober 2016.

Nasjonalt tilsynsprosjekt

I 2016 ble det opprettet en nasjonal tilsynsgruppe som fikk i oppdrag å utarbeide et "utfordringsnotat" som skulle brukes som et grunnlag for en søknad om midler til å utvikle tilsynsarbeidet i kommunene.

Gruppen har hatt 6 møter. Det ble sendt en søknad til DiBK om midler til arbeidet.

Vi fikk kr 300 tusen i 2016, resten av søknaden vil bli behandlet i 2017.

Gruppen har bestått av :

Elling Bollestad	Ringsaker kommune
Cecilie Solli	Ålesund kommune
Kjell Viste	Stavanger kommune
Odd Morten Hansen	Trondheim kommune
Cato Teigen	Byggesak Norge AS
Endre Grimsmo	Cowi AS
Tor Hegle	Lindås kommune
Aslaug Korsvik	Norsk Kommunalteknisk Forening

Arbeidet fortsetter i 2017.

BYGG OG EIENDOM

Bedre kunnskap innen Bygg- og anleggsanskaffelser (BAE)

Forumet har også i 2016 arbeidet med å heve kompetansen innen BAE-anskaffelser i kommunene generelt. I løpet av året har forumet, i samarbeid med Difi og EBA, gjennomført to nasjonale konferanser: *GOD offentlig prosjektledelse/LCC i praksis*, og *Bygg- og anleggsanskaffelser 2016* som begge nå er etablert som årlige arrangement. Difi har også besøkt forumets nettverk i løpet av året.

I samarbeid med Øystein Husefest Meland og Yngve Eilertsen tilbyr forumet også et skreddersydd undervisningsopplegg: *Prosjektledelse og -styring fra A-Å*.

Forumet er også representert i arbeidet med utvikling av en veileder for leie av eiendom. Veilederen skal bidra til å sikre god økonomi og gode miljøeffekter i offentlige innleieforhold.

KOSTRA-rapportering for kommunal eiendomsdrift

Prosjektet som er et samarbeid mellom NKF og KS, og støttes av DiBK, har følgende målsetting:

- Etablering av lik konteringspraksis
- Forbedring av konteringsmal for KOSTRA
- Mal for årlig rapportering av ressursforbruk fra eiendomsområdet

NKF har fått støtte fra DiBK til å gjennomføre en revidering av tjenesteanalysen i samarbeid med KS. Prosjektet ble sluttført våren 2016.

I 2016 ble det også gjennomført 3 møter i et pilotprosjekt på bolig, også i samarbeid med Husbanken. Videre ble det etablert et ad hoc KOSTRA-nettverk i Agder.

KS og NKF samarbeider også om KOSTRA-rapportering for eiendom fra de 10 største kommunene (ASSS-nettverket).

Forvalter- og eierforum for byggkvalitet (byggherreforum) v/DiBK

Forumet samler de største forvalterorganisasjonene i Norge. Mål: Forenkling av regelverk (TEK 15, Rehab-TEK etc.). NKF bygg og eiendom er representert v/styreleder.

IK-Bygg samler alt regelverk om bygg på ett sted

Gjennom et nettbasert verktøy effektiviserer IK-Bygg arbeidet med å kartlegge og synliggjøre byggets tilstand og skaderisiko, slik at det blir lettere å få prioritert nødvendig vedlikehold. IK-Bygg er utviklet i samarbeid med kommuner og tilsynsmyndigheter, og er eiendomsforvalterens verktøy for å kommunisere byggets tilstand med brukere, eier og tilsynsmyndigheter.

Det finnes en egen sjekkliste for badeanlegg og svømmehaller. IK-bygg er også integrert med Boligmappa.

Siste nytt er at kommunene selv kan fjerne spørsmål, samt legge til egendefinerte spørsmål, slik at man får tilpassede sjekklister som er mest mulig relevante for hvert bygg. Nytt tilstandsfiler gjør det også lettere for kommunene å finne feil og mangler på hvert bygg, og hvilke spørsmål som ikke er besvart.

NKF har, med støtte fra DiBK, også utviklet et tilstandsbarometer basert på IK-byggs database med ca. 15.000 kommunale formålsbygg som boliger, omsorgsbygg og sykehjem, skoler og barnehager samt idretts- og kulturbygg. Dette er Norges første og eneste oversikt over tilstanden på kommunale bygg, og er en unik samling med erfaring. Barometeret oppdateres daglig, og man kan søke på ulike temaer og bygningstyper, og generere rapporter om tilstand og utvikling på over 200 sjekkpunkter. Tilstandsbarometeret ble lansert i januar 2016.

Tilsynsmyndighetene bidrar aktivt til å revidere og oppdatere IK-bygg på gjeldende lovverk, i tillegg til egen brukergruppe som kommer med innspill til forbedringer på utviklingen av verktøyet. I 2016 er det gjennomført en grundig og stor oppdatering når det gjelder nye lenker til lover og forskrifter. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har vært en viktig bidragsyter i arbeidet med oppgradering i henhold til den nye forskriften om brannforebygging. Nytt er også at kommunene selv kan legge til egne lenker til f.eks. interne dokumenter og rutiner.

I 2017 planlegges implementasjon av risikoanalyse. Tilstandsvurdering er ofte grunnlaget for utarbeidelse av risikoanalyse. Denne løsningen er savnet og etterspurt blant mange av landets kommuner.

I dag abonnerer 130 kommuner på IK-bygg, og omkring 15 000 bygg er registrert.

Deltagelse i Standard Norges komiteer:

- SN/K 362 Ytelsesbeskrivelser
- SN/K 355 Prøvedrift av tekniske anlegg i bygg
- Revisjon av NS 3435 Livssyklus kostnader for byggverk – Prinsipper og klassifikasjon
- Revisjon av NS 3456: Dokumentasjon av FDVU for byggverk
- SN/K 360 OPS-kontrakter for bygg
- SN/K 361 Samspillkontrakter

Forumet er i tillegg representert i Nettverk for offentlige leietakere i regi av Statsbygg

Byggfadder

I 2016 ble det inngått avtale mellom Høgskolen i Oslo og Akershus, Asker kommune og NKF. Avtalen skal være med på å styrke koblingen mellom utdanning og det kommunaltekniske fagområdet. Gjennom å koble studenter fra bachelorprogrammet Facility Management og masterprogrammet Energi & Miljø med Asker kommune tar prosjektet mål av seg å vise frem det kommunaltekniske området som en spennende og allsidig arbeidsplass. Studentene vil gjennom konkrete bygg i Asker kommune kunne koble sammen teori og praksis – noe som stimulerer til erfaringsbasert læring.

NKF prosjektstøtte ved investeringsprosjekter

Innenfor handlingsplan for nettverkene er det gjennomført et forprosjekt for etablering og drift av en støttetjeneste ved investeringsprosjekter. Bakgrunnen er at mange kommuner har lav kompetanse på gjennomføring av slike prosjekter.

Prosjektet fortsetter i 2017 med følgende delprosjekter:

- Kravspesifikasjoner for barnehager, skoler, sykehjem og kommunale boliger
- Web-verktøy for prosjektgjennomføring
- Bestillerkompetanse på aktuelle områder for kommunene

Prosjektet utgjør en betydelig og historisk satsing innenfor et område av stor samfunnsmessig betydning. Det samarbeides med blant annet Bygg21, Husbanken, KS, Boligprodusentene, Enova og Direktoratet for forvaltning og IKT.

INFRASTRUKTUR I GRUNN / VANN OG AVLØP

Stiftelsen VA/Miljø-blader

Stiftelsen VA/Miljø-blader ble etablert i 1996 på initiativ fra NKF og Norsk Vann. Målet er å utgi "normgivende byggdetaljblader" innen VA- og miljøområdet. Det er til nå utarbeidet 110 VA/Miljø-blad. Den nettbaserte utgaven er under videre utvikling.

Status pr. 31.12.16:

- 380 abonnenter på papirutgave
- 746 abonnenter på elektronisk utgave
- 189 abonnenter på VA-Norm

Alle abonnenter på VA-norm har automatisk abonnement på VA/Miljø-blad. Bladene inngår som grunnlag i ADK undervisningen og i Norsk Vanns mal for VA-norm.

Styret består av tre representanter. NKF oppnevner to representanter, og Norsk vann *en* representant. Styrets leder oppnevnes av NKF, og er siden april 2016 Ann-May Berg, Tromsø kommune. Administrasjon og daglig drift av stiftelsen foretas av Norsk Rørsenter.

TVERRFAGLIG

Kommunaltekniske fagdager

Kommunaltekniske fagdager med NKFs årsmøte gjennomføres hvert 2. år. Arrangementet er tverrfaglig.

Dagene i 2016 ble avholdt 19.-21. april på Fornebu, Bærum. Det var bidragsyttere fra alle fagfora. Bærum kommune var medarrangør. Det var 121 deltakere.

Reise- og utdanningsstipend

Reise- og utdanningsstipendet deles ut til en/flere personer som tar utdanning med relevans innen de kommunaltekniske fagområdene. Hovedstyret vedtar hvem som mottar reisestipend på bakgrunn av innkomne søknader. Søkere som blir tildelt midler forplikter seg til å bidra med en/flere artikler i tidsskriftet Kommunalteknikk. Det ble tildelt midler til to søkere i 2016.

Utdanningsfond

NKF vedtok på årsmøtet 3. juni 2014 å opprette et utdanningsfond som skal bidra til finansiering av utdanningssektorens studietilbud på de kommunaltekniske fagområdene.

Bruken av fondet avgjøres av hovedstyret, og gis gjennom samarbeidsavtaler med en/ flere utdanningsinstitusjoner. Det er så langt gitt tilsagn om støtte til NTNU avd Ålesund.

Utviklingsfond

Hovedstyret vedtok i sak 9-15.5 å opprette et utviklingsfond i NKF. Fondet skal bidra til å finansiere gjennomføringen av prosjekter og tiltak som faller utenfor rammen av de årlige aktivitetsplanene. Eventuelle avsetninger til fondet skjer gjennom hovedstyrets årsoppgjørdisposisjoner. Alle organisasjonsenheter kan søke hovedstyret om tildeling av midler.

OPPDRAKS AVTALER

Forum for offentlig service

NKF har en løpende avtale med Forum for offentlig service om konsulentbistand i forbindelse med utførelse av daglig ledelse, regnskapsføring, arbeid med de årlige servicekonferansene, samt drift av og redaksjon for forumets nettsted offentligservice.no. Bistanden omfattet 578 timer i 2016.

UUK5

På oppdrag Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Direktoratet for byggkvalitet gjennomførte NKF fire kurs i universell utforming. Kursene ble avholdt i Oslo, Bergen, Trondheim og Kristiansand, og hadde i overkant av 120 deltakere.

SAMARBEID NASJONALT

NKF har samarbeidsavtaler med KS/KS Bedrift og Norsk Vann.

Samarbeidet med KS/KS Bedrift om messen Miljø & Teknikk er det mest omfattende, og har pågått i nærmere 50 år.

Norsk Vann er en aktiv bidragsyter i planlegging og gjennomføring av konkurransen *Norges beste drikkevann*.

NKF har også samarbeid med departementer, direktorater og foreninger som arbeider innen foreningens fagfelt. I tillegg er NKF representert i styrer, råd og utvalg. Se mer informasjon under de enkelte fagfora.

INTERNASJONALT SAMARBEID

NKF hovedstyret deltar i Nordisk Kommunalteknisk Samarbeidskomité (NKS), og i International Federation of Municipal Engineering (IFME).

NKF byggesak deltar i The Consortium of European Building Control (CEBC). NKF plan og miljø deltar i Nordisk plansamarbeid.

ANNET

Arbeidsmiljø og sykefravær

Arbeidsmiljøet i administrasjonen anses som godt. De ansatte har stor arbeidsbelastning med oppfølging av styresaker, gjennomføring av et økende antall kurs og konferanser, prosjekter og oppdragsavtaler; tross dette er sykefraværet meget lavt, sammenlignet med både privat og offentlig sektor.

Sykefravær	2012	2013	2014	2015	2016
Korttidsfravær	0,5 %	0,6 %	0,6 %	1,6 %	1,7 %
Langtidsfravær	3,5 %	1,1 %	1,9 %	0 %	0 %
Samlet fravær	4,0 %	1,7 %	2,5%	1,6 %	1,7 %

Likestilling

Ved utgangen av 2016 består administrasjonen av fem kvinner og tre menn.

Hovedstyret og styrene i fagfora består av 24 menn og 18 kvinner.

Ytre miljø

Det drives ikke virksomhet som forurensrer det ytre miljø.

KOMMENTARER TIL REGNSKAPET OG GRUNNLAGET FOR FORTSATT DRIFT

Regnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift, og styret finner at forutsetningen er til stede.

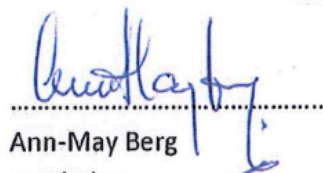
Oslo, 10. februar 2017

Ole Johan Krog
styreleder

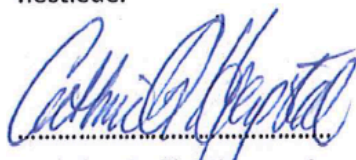
Torbjørn Vinje
direktør

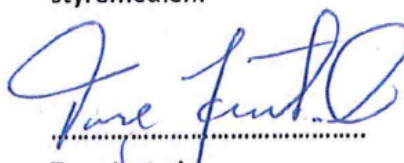
Ann-May Berg
nestleder

Øystein Håvarstein
styremedlem

Cathrine Quille Hjerpsted
styremedlem

Tore Justad
styremedlem

RESULTATREGNSKAP

Driftsinntektene i foreningen økte fra kr 23,7 mill i 2015 til kr 24,6 mill i 2016. Årsresultatet i 2016 ble et overskudd på kr 1,1 mill mot et budsjett på kr 873 tusen.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING RESULTATREGNSKAP

	Note	2016	2015
Driftsinntekter og driftskostnader			
Annonser, tidsskrift		2 076 501	2 318 124
Seminarinntekter		8 724 585	6 817 451
Salg konsulenttjenester		1 567 114	1 948 058
Nettverksbetaling		8 310 862	8 033 963
Kontingenter		1 625 219	1 722 312
Tilskudd		814 768	1 370 345
Andre driftsinntekter		1 474 510	1 485 059
<i>Sum driftsinntekter</i>		24 593 559	23 695 312
Kjøp av varer og tjenester		7 426 504	5 144 414
Lønnskostnader	2	6 442 089	5 919 038
Andre driftskostnader	2	9 673 789	10 076 591
Ordinære avskrivninger	3	21 132	25 104
<i>Sum driftskostnader</i>		23 563 514	21 165 147
Driftsoverskudd		1 030 045	2 530 165
Finansinntekter og finanskostnader			
Renteinntekter		63 037	127 517
Annen finansinntekt		276	172 774
Rentekostnader		0	(731)
Annen finanskostnad		(4 538)	(2 816)
<i>Netto finansposter</i>		58 775	296 744
Årets resultat		1 088 820	2 826 909
Disponering			
Overført egenkapital	6	1 088 820	2 826 909
<i>Sum disponeringer</i>		1 088 820	2 826 909

BALANSE
**NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
BALANSE**
EIENDELER

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Driftsløsøre, inventar, kontormaskiner	3	36 826	57 958
		-----	-----
<i>Sum varige driftsmidler</i>		36 826	57 958
		-----	-----
<i>Finansielle eiendeler</i>			
Egenkapitalinnskudd KLP		421 310	378 980
Depositum husleie		215 866	215 435
		-----	-----
<i>Sum finansielle eiendeler</i>		637 176	594 415
		-----	-----
Sum anleggsmidler		674 002	652 373
		-----	-----
Omløpsmidler			
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer	4	1 424 826	3 298 915
Andre fordringer		67 898	135 992
		-----	-----
<i>Sum fordringer</i>		1 492 724	3 434 907
		-----	-----
Bankinnskudd og kontanter	7	14 511 051	14 956 394
		-----	-----
Sum omløpsmidler		16 003 775	18 391 301
		-----	-----
SUM EIENDELER		16 677 777	19 043 674
		=====	=====

**NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
BALANSE**

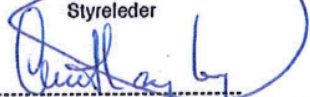
EGENKAPITAL OG GJELD

	Note	31.12.2016	31.12.2015
Egenkapital			
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital		5 167 024	4 579 059
Regionalavdelinger	6	0	711 587
Fondsmidler IFME	6	240 016	240 016
Utdanningsfond	6	1 000 000	600 000
Reise- og utdanningsstipend	6	80 000	50 000
Utviklingsfond	6	2 535 004	1 000 000
Handlingsplan nettverk	6	200 000	1 000 000
Videreutvikling IK-bygg	6	134 709	0
Risikofond	5	3 302 842	3 186 416
Sikringsfond messe	6	726 108	927 056
Sum egenkapital	6	13 385 703	12 294 134
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		840 195	820 849
Skyldige offentlige avgifter		710 529	1 273 855
Annen kortsiktig gjeld		1 741 350	4 654 836
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		3 292 074	6 749 540
Sum gjeld		3 292 074	6 749 540
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		16 677 777	19 043 674

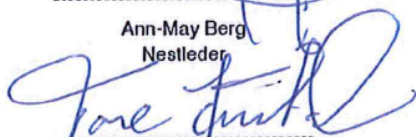
Oslo, 10. februar 2017

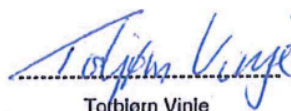
Ole Johan Krog
Styreleder

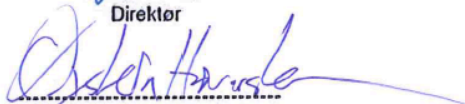
Ann-May Berg
Nestleder

Tore Justad
Styremedlem

Torbjørn Vinje
Direktør

Øystein Håvarstein
Styremedlem

Cathrine Quille Hjørsted
Styremedlem

NOTER TIL REGNSKAPET

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

Note nr. 1 - Regnskapsprinsipper og virkning av prinsippendringer

Regnskapet settes opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små virksomheter.

Vurdering og klassifisering eiendeler og gjeld Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Varige driftsmidler Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid dersom de har levetid over 3 år.

Fordringer Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Refusjon merverdiavgift har vært klassifisert som annen inntekt tidligere år. I regnskapet for 2016 er refusjon merverdiavgift klassifisert som reduksjon i andre driftskostnader med kr 487.439. 2015 tall er omarbeidet tilsvarende med kr 348.563.

Note nr. 2 - Lønn, andre godtgjørelser, honorarer mv.

<i>Lønnskostnadene består av følgende poster:</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>
Lønninger	3 950 199	3 693 306
Feriepenger	539 711	443 703
Arbeidsgiveravgift	839 823	720 756
Pensjonskostnader	741 164	528 118
Andre lønnskostnader	371 192	76 755
Sum lønnskostnader	6 442 089	5 462 638

Virksomheten har sysselsatt 6 årsverk i 2016.

<i>Godtgjørelser</i>	<i>Lønn</i>	<i>Pensjonsutgifter</i>
Direktør	1 034 573	146 493

Det er ikke utbetalt godtgjørelse til styret.

Pensjon

Foreningen er pliktig til å ha tjenstepensjon etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Foreningens offentlige pensjonsordning tilfredsstiller kravene i denne loven.

Honorar til revisor

Kostnadsført revisjonshonorar i 2016 utgjør kr 153.500 for revisjon og kr 42.750 for annen bistand. Honorar er oppgitt netto eksklusiv moms.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016

Note nr. 3 - Varige driftsmidler

	<i>Mask.,utstyr og inventar</i>
Ansk.kost pr. 01.01	463 210
Tilgang/avgang i år	0
Ansk.kost pr. 31.12	463 210
Akk. avskr. pr. 01.01	405 252
Årets ord. avskrivninger	21 132
Avgang akk. avskr	0
Akk. avskr.pr. 31.12	426 384
Bokført verdi pr.31.12	36 826
Avskrivningssats	20-30%

Note nr. 4 - Fordringer

Kundefordringene er oppført til pålydende redusert med nedskrivning for mulige tap med kr 70.000. Det er ikke bokført tap på kundefordringer i året.

Note nr. 5 - Risikofond

NKF Risikofond ble etablert i 1997 for å sikre NKF sin økonomiske drift. Fondet tilføres opptjente renter av bankinnskudd tilknyttet fondsmidlene.

Note nr. 6 - Egenkapital

	EK 1.1	Disponering		Omfordeling	EK 31.12
		fra	til		
Annen egenkapital	4 579 059	0	587 965	0	5 167 024
Øremerket Regionalavdelingene	711 587	(169 568)		(542 019)	0
Øremerket Reg.avd tilført midler	0	0	2 753	(2 753)	0
Øremerket IFME	240 016	0	0	0	240 016
Øremerket Utdanningsfond	600 000	0	400 000	0	1 000 000
Øremerket Reise- og utdann.stipend	50 000	(20 000)	50 000	0	80 000
Øremerket Utviklingsfond	1 000 000	0	400 000	1 135 003	2 535 003
Øremerket Handlingsplan nettverk	1 000 000	(209 769)	0	(590 231)	200 000
Øremerket Videreutvikling IK-bygg	0	0	134 709	0	134 709
Risikofond 1)	3 186 417	0	116 425	0	3 302 842
Sikringsfond messe	927 056	(200 948)	0	0	726 108
SUM	12 294 134	(600 285)	1 691 852	0	13 385 703

1) Herav årets avkastning kr 16.425

**NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NOTER TIL REGNSKAPET FOR 2016**

Note nr. 6 - Egenkapital (forts.)

IFME: Fond til tillitsvalgtes deltakelse på IFMEs verdenskongress i 2018.

Utdanningsfond: Fondet skal bidra til finansiering av utdanningssektorens studietilbud på de kommunaltekniske fagområdene.

Reise- og utdanningsstipend: Stipendet deles ut til en/ flere personer om tar utdanning med relevans innen de kommunaltekniske fagområdene.

Utviklingsfond: Fondet skal bidra til finansiering av prosjekter og tiltak som faller utenfor rammen av de årlige aktivitetsplanene. I 2016 er øremerket egenkapital kr 544.722 fra regionalavdelingene og andel av øremerket fond handlingsplan nettverk kr 590.231 overført til utviklingsfondet.

Handlingsplan nettverk: Arbeid med utforming og gjennomføring av handlingsplanen ble igangsatt i 2016, videreføres i 2017.

Sikringsfond: Egenkapital i messen Miljø & Teknikk (se note 8).

Øremerket egenkapital regionalavdelinger fordeler seg som følger:

	31.12.15	Årets resultat	31.12.16
NKF Rogaland	115 625	(18 521)	97 104
NKF Hordaland	94 176	(27 095)	67 081
NKF Hordaland, tilførte midler			2 753
NKF Trøndelag	160 645	(36 685)	123 960
NKF Buskerud, Telemark, Vestfold	60 057	(87 267)	(27 210)
Fond øremerket regionalavdelinger	281 084	0	281 084
Totalt	711 587	(169 568)	544 772

Regionalavdelingene er nedlagt pr 31.12.16. Gjenværende kapital kr 544.772 er overført til til NKFs Utviklingsfond.

Note nr. 7 - Bankinnskudd

I posten inngår bundne bankinnskudd på skattetrekkskontoen med kr 349.333 som dekker skyldig skattetrekk pr 31.12.16.

Note nr. 8 - Miljø & Teknikk

Det ble avholdt messe i 2016. Andel underskudd kr 200.942 er kostnadsført som driftskostnad i regnskapet.

Det er ikke belastet kostnader (timebruk) på messa etter regnskapsavslutning 31.08.16.

Messen sine bankkonti er konsolidert inn i regnskapet.

NKF overtok i november KS Bedrift sin 50% eierandel av messen for kr 726.108.

NKF eier nå hele messen og hele Sikringsfondet i messen er innarbeidet som egenkapital.

REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i
Norsk Kommunalteknisk Forening

BHL DA
Elias Smiths vei 24
1337 Sandvika

Org. nr.: 992 768 061

Telefon: 66 85 59 00
E-post: aj@bhl.no
Internett: www.bhl.no

Medlemmer av
Den norske Revisorforening

Ansvarlig revisor:
Arve Aanes Johansen

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Kommunalteknisk Forening sitt årsregnskap som viser et overskudd på NOK 1.088.820. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov,

forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimater og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av årsregnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

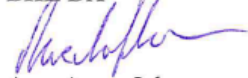
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift er konsistent med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Sandvika, 13.02.17

BHL DA

Arve Aanes Johansen
Statsautorisert revisor